

facit. quia plus
 sumit. et maior
 est irreuerentia.
 Item querit qd
 plus peccet. vtz
 ille qd ppf timo-
 rem et reuerentiā
 nihil auder face-
 re. an ille qd cōfi-
 cit. et videt qd ma-
 gis ille qui con-
 facit. qd facit ma-
 iorem contume-
 liam sacramēto
 alter reuerentiā
 Similiter que-
 ritur de illo qui
 tantū sumit cor-
 pus et non san-
 guinē. R. dicitur
 dum qd grauius
 peccat ille qui si-
 mulat se facere.
 qd ille qui confu-
 cit et non sumit.
 et grauius ille qd
 conficit et nō su-
 mit qd ille qui co-
 facit et sumit to-
 tum. Et ratio bu-
 tus est. quia ir-
 reuerentia p̄r fie-
 ri sacramēto vno
 modo. quia ille
 qui ministrat ē
 indignus. nibi-
 lominus tamen
 facit sicut eccle-
 sia instruit. Alio
 modo quia non
 solū est indignus
 sed etiam in ip̄a
 celebratione nō
 seruat ritus quē
 debet. et tunc cō-
 solum exhibet ir-
 reuerentia. sed
 etiam facit cōru-
 meliam. quia sa-
 cramentum non
 p̄ficiat. sed dimi-
 tit incompletum
 nam ordinatū ē
 vt nullus se sumat
 let celebrare i de-
 cre. De missarū
 celebratōne. lib.
 vj. de hoc et infra.
 Licet is qui p̄-
 sui criminis cō-
 scientia reputat
 se indignus pec-
 cet grauius si se
 ingerat irreuerē

ca p̄secrat. pro nobis in memo-
 riā dñice passionis. Sacram̄ ē in
 aliq̄ celebratione. cū res ita sit
 vt aliq̄ significat rei accipia-
 mus. Sacra sūt baptisma. chri-
 sma. corpus. qd iō sacra dicitur qz
 sub regimēto visibiliū rex. diui-
 na x̄tus secretius salutē eorum
 de sacro opaf. Cū a secretis
 tutib⁹ vel sacris sacra dicitur. pa-
 nis et calicis sacram. grece eucha-
 ristia dicitur. latine bōa gfa in p̄re-
 taf. et qd meli⁹ corpe et sanguie
 x̄pi. Siue qd p̄ bonos siue p̄ ma-
 los ministros intra ecclesiā dis-
 pensetur. sacrum tñ est. qz spūs. s-
 viuificat. Nec bonorū dispēsa-
 toz meritis āpliat. nec malorū
 attenuat. hoc bō corpe dñi. hoc
 de baptisate. et chrisimate sciē-
 dū ē et tenendū. qz x̄tus diuina
 secreti opaf in eis. et diuina so-
 lūmō ē hec virtus siue p̄ as. nō
 hūane efficacie. Illi vō qd excōi-
 cati sunt vel de heresi manife-
 ste notati. si videt hoc sacramē-
 tū posse cōficere. licet sacerdo-
 res sint. qz nemo dicit in ip̄a cō-
 secratōne. offero. s̄ offerim⁹ q̄si
 ex p̄sona ecclesie. et iō cū alia sa-
 cra extra ecclesiā possint cele-
 brari. d̄ hoc n̄ v̄. Ad etiā aug-
 tradere v̄r dicitur. Recolite no-
 men et aduertite x̄tate. Abissa
 em̄ d̄ eo qd celestis missa ad con-
 secrandū et viuificandū corp⁹ ad-
 ueniat. iuxra dictū sacerdotis
 dicētis. Si potēs de⁹ iube hec
 pferris manus sc̄i angeli tui
 in sublime altare tuū. Idcirco
 nisi angel⁹ venerit. missa neq̄
 quā iure vocari p̄r. Itū qd em̄ si
 hoc mysteriū hereticus auf⁹ su-
 erit vsurpare. angeluz de celis
 mittit deus oblationē eius con-
 secrare. matie cū eis de p̄ pro-
 pheta cōminat⁹ sit dicēs. male-
 dicā b̄ndictionibus vs̄is. Qz si
 b̄ndictionib⁹ eoz se asserit ma-
 ledictuz veritas. qd erit de ho-
 stia. qd dicemus illā posse b̄ndici
 ab illo quē scim⁹ a dō fore male-
 dictū cū sua b̄ndictiōe. Si eniz

deus maledixerit b̄ndictiōib⁹
 hereticoz. et symoniacus b̄ndi-
 xerit. qd eoz p̄ualebit. Nunq̄d
 b̄ndictio maledicti ad nihilum
 poterit redigere verba verissi-
 ma cōminat̄s dei. Ex h̄is colli-
 git qd heretic⁹ a catholica fide
 p̄cisus neq̄at hoc sacram̄ p̄ficere
 qz sancti angeli qd hui⁹ mysterij
 celebratiōi assistunt. tūc nō as-
 sunt qd heretic⁹ et symonicus
 hoc mysteriū temerari p̄sumit
 Itō em̄ d̄bitari licz vbi corpe
 dñici et sanguis mysteria gerūt.
 supnoz ciuū ad eē cōuentus.

¶ Tāgit illa qd sūt de necessita-
 te hui⁹ sacram̄ti simplicis. que
 scz sūt intentio et ordo. b
 In hui⁹ aut mysterij expletōe
 sicut formā seruari. ita ordinez
 haberi scz vt sit sacerdos. et itē
 tionē adhiberi. optet. vt illō fa-
 cere intēdat. Sz si nō credit de
 illo mysterio sicut x̄tate h̄z. nun-
 qd p̄t intendere illud cōficere.
 et si nō itendit nūq̄d p̄ficiat. Ali-
 qui dicit em̄ si recte de illo mi-
 sterio sentiente posse intēdere
 nō qdem illud cōficere. quod
 iam esset recte credere. sed id
 agere quod gerit ab alijs. duz
 conficitur. et sic adhibetur intē-
 tio. Et si intentio dicatur de eē
 conficiendi illud mysteriuz. ta-
 men ex quo intendit ea dicere
 et agere que ab alijs geruntur
 impletur mysteriū.

¶ Determinat qui p̄nt sume-
 re hoc sacramentum. et osten-
 dit qd soli homines. c
 Illud etiam sane dici potest. qd
 a brutis animalib⁹ corpus chri-
 sti non sumitur. et si videatur.
 Quid ergo sumit mus vel qd
 māducat. deus nouit. De hoc
 celesti mysterio aliqua perstri-
 ximus a catholicis fideliter te-
 nenda. Qui em̄ h̄is contradic-
 cit. hereticus iudicatur.

¶ Determinat incidenter qd
 facit hereticum et quid sit he-
 reticus. d

ter ad illud Gra-
 uis tamē v̄r of-
 fendere. qd frau-
 dulenter illud p̄-
 sumpsit sumu-
 lare. cum ille so-
 lus dei misericor-
 dis manum in-
 cidat. Iste vero
 non solum deo
 non veretur illu-
 dere. sed poplō
 quem decipit se
 astringat. Quid
 natum est etiam
 vt qui conficit. b̄hero.
 communice. de Maledi-
 consecra. distic-
 h̄. ex concilio tol-
 r̄ij. Tertium est
 qd d̄ a vo-
 qd bi qui sacris
 canes nō edūt.
 tur. per m̄g
 rei sunt domini
 et sacramenti.
 erit malef-
 eti. Greg.
 Quicunqz ergo
 sacerdotum de/
 Qui in ex-
 incepto diuio al-
 tari sacrificium
 erit cloquij
 oblaturus accel-
 serit. et se cōmu-
 nione suspende-
 rit. ab ip̄a qua se
 indeceter p̄tina-
 uit gratia com-
 munionis. vno
 anno repulsum
 nouerit. Quidia/
 rum est etiam vt
 sanguinē sumat
 v̄r de cōse. di. ij
 Helasius papa
 Aut integra sa-
 cramenta perci-
 piant. aur ab in-
 regis arceatur
 quia diuino vni-
 us et eius dez mi-
 nisterij sine grā-
 di non potest sa-
 crilegio proue-
 nire. c. Re-
 colite nomen et
 aduertite verita-
 tem. Querit cir-
 ca hec verba au-
 gustini quā sc̄i
 licet missa sic no-
 minetur. et si in
 omni sacrificio
 mittatur hostia
 Item. queri-
 tur. quare nō d̄
 Ite missa est. in
 l 4

qualibet missa. Itē q̄r de hoc q̄ dicit. q̄ celestis missus ad consecrandū r̄ vivificandū corp̄ adueniat. Contra ex hoc Aug. verbo v̄i q̄ angelus p̄secrat corp̄ dñi r̄ p̄ficiat. Cōtra hoc est q̄ actio ista ē oīno sup̄ naturā angeli

ihylari d̄ r̄ nitate.

ca. **R.** d̄. q̄ sicut tangit in ista missa d̄: q̄ mittit celestis missus. **Es** lestis iste missus sic exponit. In nocentiē magni d̄cili angeli iste inq̄ mittit ad cōsecradū. q̄ iste ē sacerdos inuisibilis q̄ p̄secrat r̄ p̄ficiat hoc facim̄ v̄biq̄ p̄ficiat. v̄n̄ valet illarō i cōtrariū q̄ obijc̄ de angelico mi-

nisterio. nō t̄m̄ em̄ est h̄c missio. sed etiā missio sacrificij ad deū p̄ summū angelū. s̄. xpm̄. assistentibz magnis angelis. p̄pter qd̄ in fine d̄: ite missa est. r̄ p̄pter hoc missa recte appellatur. **Uñ** Hugo. Ipa hostia sacra missa vocari pot̄. quia trāsmissa est p̄mū sc̄z a patre vt eē nō b̄scū. postea a nobis p̄ri vt apud patrē p̄ nobis intercederet. Prīmū a patre nobis p̄ incarnationē. sc̄z a nobis patri p̄ passionē. S̄c̄ in sacro. primū a patre nob̄ per sanctificationē. q̄ nobiscum eē incept̄. postea a nobis patri p̄ oblationē q̄ p̄ nobis intercedit. S̄z tunc est q̄stio q̄r nō d̄: in fine cuiuslibet missę. Itē missa est.

R. d̄. d̄m̄ q̄ r̄ si quibet missa totū corp̄ xpī mysticum respiciat sicut patet per triplicem hostie p̄tionē. tam̄ fin̄ istam̄ differētiā triplicē p̄tingit missas tripliciter ap̄ propriari. Quedā em̄ celebrant̄ specialiter ad bonozem sanctorū. r̄ quia ip̄i sunt in tuto iam. r̄ sunt corā deo. iō in talibz licentatur p̄pls r̄ d̄: ite missa est. quasi festina re ingredi in illā requiē. Quedā specialiter ad salutem viuoz. r̄ quia nō sum̄ certi de salute nostra. iō debemus p̄tinuē solliciti esse ne p̄ nostrā ignauiam in nobis missę efficaciac̄ euanescat. iō d̄: in missa in fine om̄i t̄pe benedicam̄ d̄no. fm̄ illud p̄pl̄. benedicā d̄m̄ in om̄i t̄p̄ore. Quedā sp̄ualiter ad requiē defunctorū. r̄ illis d̄: requiescant in pace.

Uñ aut̄ ignozes quid faciat hereticū. Querit̄ vnde dicitur r̄ p̄ quāto dicit hereticus.

Si em̄ dicas q̄ hereticus dicitur q̄ errat. hoc est p̄tra Aug. qui dicit primo de trinitate. errare poterō. sed hereticus esse nō poterō. Si tu dicas q̄ hereticus dicitur. quia diuersus a cōmunionē fidelū. ergo ex cōmunicatus r̄ sc̄ismaticus dicit̄ debet hereticus. Queritur ergo p̄o quāto d̄s dicit̄ hereticus r̄ i quo differat hereticus. secta. et sup̄stitio. **R.** s̄. sicut dicit̄ ysid̄. i. li. eby. hereticus dicitur ab heretice grece. qd̄ est electio latine. r̄ q̄uis electio sit bonis malisq̄ communis. tamē hereticus ip̄e nō ex dono dei. sed ex p̄p̄ia auctoritate r̄ ex p̄p̄io sensu accipit aliquā sententiā falsam. Nō om̄e vez a spiritu sancto est a quo cunq̄ dicit̄. hanc aut̄ nō d̄: eligere quādo cunq̄ opinatur aliquid falsum. sed quādo falsuz p̄ceptat r̄ p̄tinaciter credit r̄ paratus ē defendere. siue ip̄e finxerit siue alius. v̄n̄ talis diffinitio pot̄ dari. Hereticus est qui diuine legis ignozitiā vel d̄p̄p̄u p̄tinaciter inuentor̄. p̄p̄ij erroris. aut alieni sectato: catholice vritati maluit aduersari q̄ subijci. Et hec diffinitio cōcordat rōni. Et vt ait Aug. xxiij. q. iij. q̄ sententiā suā q̄uis p̄uersam nulla p̄tinaci auidiositate defendunt corrigi parati. nequaq̄ sunt inter hereticos cōpurādi. Et differt hereticus a sc̄ismatico. quia hec ē p̄tra fidē. sc̄isma p̄ mores vel vinculum charitatis. Et en̄t̄ia aut̄ p̄tra fidem rōne adinventionis dicit̄ potest sup̄stitio. i. sup̄stia in iustitio. rōne adhesionis hereticus. rōne defensionis secta loquēdo p̄ appropriata. Vel hereticus quia p̄ veritatē. secta q̄ cōtrariē. sup̄stitio q̄ p̄ utilitatē. q̄ si sup̄stia in iustitio. Vel hereticus ab eligendo. secta a p̄sequendo. sup̄stitio a sup̄stiendo. Cū hereticus dicit̄ p̄sumptuosam r̄ delibēratā falsi ad inuentionē. secta sup̄ addit̄ imitationem sup̄stitio diuturnitatē. inueterationē. sic senes sup̄stites delur̄. sic hereticus iō d̄: sup̄stitio. q̄ veritati r̄ sup̄stiti cōcordat. Pr̄ ar̄ sup̄stitio d̄: q̄ si a sup̄stādo. nā sic i. si v̄tellec̄ captiuat̄. sic i. sup̄stio d̄: errore inflat̄ r̄ eluciat̄.

Hiero. su per d̄lee Augu. de vtilitate credēdi.

Ad intellectum huius partis duo principaliter queruntur. Primo queritur de potestate conficiendi. Secundo queritur de sumente. Circa primum queruntur quattuor. Primo queritur vtrum omnis sacerdos possit conficere. Secundo vtrum soli sacerdotes. Tertio queritur in quo residet maior potestas ad consecrandum. an in sacerdote an in verbo. Quarto queritur vtrum melior sit missa boni sacerdotis q̄ mali.

Questio i a **C**irca quā sic proceditur Aug. in li. sententiāz prosperi. Nō est locus veri sacrificij extra catholicā ecclesiam. sed hereticus est extra catholicā ecclesiam. ergo in eo nō est verum sacrificium. r̄ sic r̄. **Item** Hieronymus. Panem pollutum comedunt heretici. sed panis iste nō potest pollui. ergo nō comedunt hunc panem. **Item** Greg. d̄: dicit deus sacrificia hereticorum detestatur ferre. ergo nō mittit nec se nec angelos. nec ip̄i p̄sequēs mittunt in celū. q̄ nō p̄ficiunt. nec missas dicunt r̄ falso dicunt. ite missa est. Itē Ciprianus. Vere

eticorum sacramenta sacrilegia sunt. sed iste panis sanctus est. ergo r̄. **Item** ex concilio landarensi. nō oportet benedictiones hereticorum accipere. sunt enim magis maledictiones. **Item** ratione videtur. quia hoc sacramentum est sacramentum vniōnis. ergo q̄ separati ab ecclesia. omnino alieni sunt ab hoc sacramento. et si hoc. non possunt conficere. **Item** qui separati r̄ heretici sunt. q̄uis habeant ordinem. nō tamen p̄nt soluere r̄ ligare. r̄ si soluit̄ nihil faciūt. q̄ eadem ratione nec p̄ficere. **Item** p̄tlegium meretur amittere q̄ concessa sibi abutitur potestate. sed hereticus r̄ sc̄ismaticus abutunt̄ potestate conficiendi. ergo sicut deus dedit p̄tatem. ita r̄ debet auferre. **Item** p̄tatis superioris est cōpescere inferiorē. si ordinare sunt potestates. q̄ si papa vel ep̄us negat sacerdoti ne conficiat. amplius non potest conficere. Si dicas q̄ si non potest de iure potest tamen de facto. Contra hoc solum potest homo apud deum quod de iure pot̄. sed p̄t̄s conficiendi est p̄t̄s q̄ ad deum q̄ si non potest de iure. nullo modo potest. **Contra** Aug. ad p̄mentianum loquens de hereticis r̄ sc̄ismaticis

q̄litas absoluta. 7 sic ē cā efficiens 7 secretiōis. 7 hi poi-
nunt q̄ p̄as 7 ficiēdi p̄ncipalit̄ resider penes v̄bum. et
verbū illā v̄rutē h̄z q̄ est v̄bum xp̄i. Et est exēplum de p̄
cone siue nūcio q̄ cōpellit p̄lm p̄ edictū regis. p̄as q̄dē
cōpellēdi 7 sistit p̄ncipaliter in edicto. 7 hanc h̄z q̄z erit
a rege. p̄ hoc patet obiecta ad oppositū. **¶** Alia positio
est q̄ v̄rutē verbi nō est aliq̄ qualitas absoluta. s̄z solum
ordinatio ad talē effectū vt ad ei⁹ plationē fiat. nō ad p̄
lationē factā a q̄libet. sed ab h̄ite xp̄i signaculū. Et fm̄
hanc positionē dōm q̄ vna est p̄as 7 ficiēdi cōsistens i
m̄nistro 7 in v̄bo sicut in s̄tis papalib⁹. Si q̄rat vbi est
maior vis. an in v̄bo. an in scripto. an in sigillo. dōz q̄
vna vis est in v̄roq̄. q̄z v̄nū dat vim aliq̄. Nam carta
scripta sine sigillo nō h̄z aliq̄ vim. s̄z nec carta sigil-
lata sine scripto. Obiectiōes ad v̄trūq̄ p̄rem p̄cedūt ac
si eēt diuerse p̄ates oīno. Et si q̄ras quō est vna p̄as
in duob⁹. dōm q̄ vna ordinatio ē et v̄rus. p̄as illa est
p̄ ordinatiōē ad hunc effectū. 7 nihilomin⁹ n̄ hec tria
quasi vna ordinatiōe cōcurrūt. s̄z dō. v̄bum. 7 clemētū.
Penes clemētū est ordinatio p̄ modū potentie passive
penes v̄bum ordinatio potētie active. similis penes sa-
cerdotē. S̄z in sacerdote p̄as ē ad modū generalis et
mediate. in v̄bo p̄ modū specialis 7 immediate. Lū enim
p̄as sit in sacerdote ad cōficiendū 7 absoluedū. verbo
tamē cū intencōe plato artat ad hoc vt cōficiat. p̄as at
illa in sacerdote ponit caracterē q̄ est q̄litas absoluta.
nobilitās aīam sacerdotis in v̄bo. Scdm̄ hāc opinio-
nē nihil ponit nouū q̄ sit aliqd̄ absolutū. s̄z ad aliqd̄. et
iō si q̄strum ad substratū loq̄mur. posset dici q̄ nobilitas
est p̄as sacerdotis q̄strum ad id qd̄ est in eo. Et q̄ obij-
cit in cōtrariū. nō pōt p̄ v̄rutē verbi. dici pōt q̄ verbum
plati et h̄z ordinatiōē. et h̄z virtutē diuinā assistentē
Rōne p̄mi se h̄z ad sacerdotē sicut instrumentū. rōne v̄o
v̄rutis assistētis sicut agens nobilit⁹. et de illa v̄rutē cō-
cedo q̄ nobilitas ē. S̄z tamē p̄pter hoc nō sequit̄ q̄ v̄bz
sit nobilitas. bene tamē cōcedit q̄ immediat⁹. Sic igit̄
duob⁹ modis respōdet fm̄ duas opiniones. Que autē
h̄z opinio nū v̄rio sit. difficile ē iudicare. et difficile
videt̄ aliq̄ h̄z improbare. Nā p̄ma q̄ dicit q̄ in ver-
bo est v̄rus diuinit⁹ dicit hoc eē sup̄ naturā fm̄ diuersi-
tate diuine potentie. et q̄s pōt negare q̄ de⁹ posset hoc
facere. et si pōt. q̄s neget q̄ de⁹ facis si placet. et etiam
multe auctates vident̄ hoc dicere. Similit̄ q̄s audeat
alterā improbare q̄ dicit q̄ in verbo ē efficac̄ ordinatio
et ampl⁹ sibi asserere nō p̄sumit. et hec q̄dem h̄a est. Si
q̄s autē audeat arguere. si ampl⁹ nō vult asserē. cū nec si
des cogat. nec auctas cōpellat ampl⁹ dicere. maxime
ad hoc p̄specta. q̄ nō possit satis exponi hoc mō sine sen-
sus distorsioe. Et iō q̄z magis est sobria 7 mag⁹ intelle-
ctui consona. pōt cui placet huic positioni satis secure
adherere. **¶** Questio iij d
¶ Vtrū melior sit missa boni sacerdotis q̄ mali. 7 q̄ nō
videt̄ Aug. in li. de corp⁹ xp̄i. In misterio corp⁹ 7 san-
guinis dñi nihil a bono magis. nihil a malo min⁹ p̄fici-
tur sacerdote. Itē rōne v̄. q̄z v̄nus nō baptizat melius
q̄ ali⁹. nullis ei data est p̄as excellēte. q̄ pari rōne nec
melius p̄ficir. Itē nihil qd̄ in bonitate nō pōt. cresecere
nec decescere. sit a bono mel⁹. vel a malo p̄t⁹. S̄z cor-
pus xp̄i in bonitate nō pōt cresecere nec decescere. q̄ sa-
cramentū est equale a bono 7 a malo ministratū. Item
si missa dicit̄ mel⁹ ab vno q̄ ab alio. v̄ fm̄ hoc q̄ spes
possit poni in boie qd̄ est in cōueniēs. Cōtra. plura bo-
na pauca bonis sunt meliora. S̄z in missa mali sa-
cerdotis hoc solū acceptat de⁹. s̄. xp̄i corp⁹. in missa bo-

ni acceptat oēs orationes 7 deuotiōes. q̄ missa boni est
melior. Itē mel⁹ est quod est fructuos⁹. sed missa boni
sacerdotis ē fructuosior. q̄z mel⁹ exaudif. 7 magis i ca-
ad deuotōz boies puocant. q̄ melior. Itē si eā bona ē.
g⁹ male p̄hibent sacri canones audire missam ab here-
ticis. 7 scismaticis. 7 symoniacis. 7 fornicariis notorijs
p̄pter hoc querit̄ quare hor magis missas p̄hibet q̄ di-
cuntur notori⁹ fornicari⁹. **¶** R. dōm q̄ de missa est loq̄ 19
q̄strum ad substantiale qd̄ est ibi. 7 hoc est p̄fectio corp⁹
7 sanguinis dñi. 7 q̄strū ad hoc equalitas est in oibus.
q̄z v̄nū 7 idem ab oibus dicit̄. S̄z et iā in missa aliq̄ curā
iacentia. sicut p̄titiōes. orōnes. obsecratiōes. 7 deuotiōes
ad affect⁹. 7 q̄strū ad h̄ melius valet missa boni sacerdo-
tis. q̄z magis puocat ad deuotiōē. 7 si q̄s libitatus au-
diat missas sacerdotis deuoti. credo q̄ bene facit. dum
tamē credit ip̄m in substantiā nō supercedere peccato-
ris missam. alio q̄n̄ piculose erraret. Rōnes p̄cedūt ad
p̄tes oppositas fm̄ has duas vias. **¶** Ad illud v̄o qd̄
querit̄ quare q̄rundā missa audiri p̄hibent. dōm q̄ hoc
est in penā peccati eoz. q̄z nō sunt digni audiri. 7 si cō-
ficiūt nō sunt digni audiri. Alia rō est vt cōfusi de cul-
pa redeant ad gratiā. Tertia rō est vt ali⁹ retrahant̄ ab
eoz imitaciōe. Cū hic est opus iusticie. misericōdie. 7 pu-
denzie. **¶** Ad illud qd̄ querit̄ quare magis illa q̄strū
genera peccatorū. dōm q̄ hoc est q̄z directe repugnant
huic sacro. Nā in hoc sacramento est secretū fidei. 7 ite-
repellunt heretici. Est vinculū charitatis. iō scismatici
Est vas gr̄e v̄nū eucharistia dicit̄. iō symoniaci q̄ p̄ gra-
tiam emunt 7 vendūt. Est eleuās hoīem ad statū spūa-
lem. iō repellūt notori⁹ fornicari⁹ q̄ oīno sunt carna-
les. Et dicunt notori⁹ fornicari⁹ nō p̄pter suspitionē v̄
alia siḡ p̄babilia. sed fm̄ ordinē turis 7 dēnari de tali cri-
mine. vel sponte in iudicio p̄fessi. vel canonice cūcti.
vel etiā p̄pter euidentā facti siue sceleris. Et ē nota eui-
dentia quando factū ita notori⁹ est q̄ nō indiget testi-
bus. cū nulla possit tergiversatiōe celari. Et hoc dicitur
in q̄dam decretali de cohibitiōe clericorū 7 mulier. n̄a et
infra. Si dubitatiōe teneat̄ q̄ a clericis 7 p̄byteris for-
nicarijs q̄strū tolerant̄ nec h̄n̄ opis euidentia licite di-
uina ministeria audiant. 7 alia recipiāt ecclesiastica sa-
cramenta. et h̄ patet q̄ oēs tales q̄ p̄ficiunt peccant.
7 s̄z qui p̄ter necessitatē audiūt. quia faciunt contra ec-
clesie statuta.

¶ Consequēter q̄strum ad scdm̄ articulū querit̄ de
sumente. Et circa hoc duo querunt̄. Primo q̄
traicit̄ v̄trū corp⁹ xp̄i traiciat̄ in ventrem muris
Secdo v̄trū descendat in ventrem hoīs.

¶ Questio iij
¶ Mus traiciat̄ v̄trū v̄. q̄z d̄ sumit aliqd̄. sumit
7 illud qd̄ inseparabiliter ei est vnit⁹. sed mus sumit spe-
cies. 7 in illis speciebus est corp⁹ xp̄i inseparabiliter. q̄z
Itē deus magis refugit p̄cem q̄ creaturā quā libet. sed
corpus xp̄i traicit̄ in ventrem petri. si pet⁹ sumat. et
go 7 in ventrem muris si voret. Itē quero quis mus co-
medit. aut substantiā aut accidentia. Si substantiā. s̄z nō
est ibi nisi suba corp⁹ xp̄i. q̄ manducat corpus xp̄i. Si
accidentia. sed accidentia nō sunt sine subiecto nisi q̄ diu
est ibi corp⁹ xp̄i. q̄ si in ventrem muris descendūt accidē-
tia. similiter videt̄ q̄ 7 corpus xp̄i. Item quod esset hoc
inconueniens. cum videmus corpus xp̄i ita esse in vase
polluto sicut in mundo. Contra. magister dicit in lra
q̄ nō sumit corpus xp̄i. Item ratione videtur. quia qui
masticando traicit̄ in ventrem aliq̄ cibum illum man-
ducat. ergo si mus in ventrem traicit̄ manducat. s̄z nō

sacramentaliter nec spiritaliter. ergo nullo modo. Itē si mus baptisat i nomine trinitatis nihil recipit magis q̄ si i aqua simplici lauret. q̄ nō est susceptibil' sacramēti. q̄ pari rōnabil' plus sumit q̄ si comederet panē sim-
 23 plicē. s̄. dōm. q̄ circa h̄ due fuerūt opinionones. Qui-
 dam enī dicūt q̄ corpus christi. et in illis speciebus insepabiliter q̄dū sunt sacm. aut p naturā panis. aut p naturā cōsecrationis verbi. et ideo cū cōsecratio nō di-
 mittat hostiā q̄dū salua ē forma panis. tamdiu sacm est. q̄dū forma panis salua ē. et iō cū sacm sit cōtenti-
 uum veri corpis s̄m q̄ sacm. tādū continet q̄dū sal-
 ua est species panis in modica pte. Et isti dicūt q̄ vbi-
 cūq̄ ponātur species siue in loco mūdo siue imundo siue i ventre muris siue i alio loco. dicūt q̄ ibi est corp' xpi. Et q̄ videtur corp' dñi derogare t' sacramēto dicūt q̄ hoc potius ē in laudo vtriusq̄. Nam corpus christi nō patitur iniuriā aliquā cū sit glificatū et inquinatū nō lo modo possit. Sacramētū etiā laudat qd a deo est sa-
 cramētū et rei nobilit' cōiunctū q̄ nō pōt separti vel auferri a cōtinente ab aliquo dū salua sit forma. Et q̄ vbi cū q̄ est sacramētū. et species ille sūt sanctissimoz symbo-
 loz in q̄bus christus est. vbi cūq̄ ē. nobilit' est. dicūt etiā q̄ nos i h̄ respēdimur q̄ loca humilia despiciunt. et vestimēta mutamus. cū christ' vbi cūq̄ collocet. il-
 la spēs esse hēat. cū etiā nō relinq̄t illud opimētūz quo-
 usq̄ sit corruptū. Et si tu obijcias tūc q̄ mus māducat respondet q̄ falsū est. q̄ nec sumere debet dici corp' xpi nec māducare. cū nullo mō ipm attingat. nec p cōiuncti-
 entā in natura. nec p cognitionē q̄ntulameūq̄. nec p dilectionē. Quātūcūq̄ aut' bec opinio munit. tamē aures pie hoc abhorreat audire q̄ i ventre muris vel in cloaca sit corpus christi q̄dū species ibi subsistunt. Propter bec est alia opinio q̄ corp' christi nullo modo descendit i ventre muris. Ratio autē que hos mouet ē q̄ christ' nō est sub illo sacramēto nisi eatenus q̄ ordi-
 24 bile ē ad vsū humanū. s̄. ad manducationē. sed sic m' rodit. ita t' inhabile facit. at ita sacramētū esse definit. et corpus christi ibi esse definit. et subam panis rodit. sic Innoctius dicit et autoritas supra habita est dis. i. p̄ce den. Vbi q̄ritum est vtz accētia nutriat. Et bec opinio coior est. et certe honestior et rōnabilior. Ad illud quod obij-
 25 cit q̄ insepabiliter est vtrūq̄ speciebus. dōm q̄ verū ē q̄dū habent rōem sacramēti. et sūt habiles ad vsū huma-
 nū. hoc aut' non est cū mus comedit. Ad illud quod obijcit q̄ magis detestaf panē. dōm q̄ in pctōre et i natura et c' culpa. et q̄uis displiceat culpa. tamē naturāz quā fecit nō odit. imo t̄m diligit q̄ paratus ē remittere culpā si ipē consentiat. et rōe habitatis naturalis idoneus est pctōre sumere magis q̄ mus. q̄uis mus nō sit pctōre. q̄ nunq̄ pctōre tra viciat nec corruptit naturāz rōnalē q̄n sit nobilior q̄ irrationabilis. Ad illud qd queritur qd comedit. rōdetur dupliciter s̄m duas opini-
 26 ones. vel q̄ comedit accētia q̄ sūt s̄rute supra naturāz possibilita conuertit in subam. Vel q̄ comedit subam panis quā rodit. sacm supius tactū fuit. Si querat qd sit de corpe christi. nunq̄d euolat. dōm q̄ sicut i panis cō-
 uersioe corpus christi nō descendit localiter. nec mutat aliq̄ mutatione. sed sola panis cōuersione incipit esse illis speciebus. sic sola panis rōsione definit esse ibi ita q̄ nulla sit i cō mutatio. nec localis. nec alia. Qui pōt ca-
 27 luda qd obij de vase polluto. dōm q̄ nō est simile. q̄ ad huc polluto vasis. non auferit habitatē ad vsū. ac p hoc nō auferit q̄n sit sacramētū. et ita nō tollit cōtētū.

Questio ij. f
 Ut corpus christi descēdat in vētrē hominis. Et q̄ sic videt' aucte de ple. di. ij. i. ca. Tribz gradibz. Qui residua corpis dñici q̄ in sacratio relicta sūt cōsumit. nō statz ad p̄cipiendos cōs cibos puentat. ne putet sacre portioni miscere cibum. q̄ p aq̄licos digest' i secessū effūditur. S̄ hoc nō diceret nisi descēderet in vētrē q̄ rē Itē Beda ibidē. si q̄s p voracitatē vel edacitatē eucha-
 ristiam euomeret. xl. diebz peniteat. S̄ n̄ vomit nisi qd trahitur. q̄. rē. Itē corpus xpi cōiunctū est illis speciebus q̄dū manent sub formis suis. s̄ nō statim transmutatur. imo descendit in vētrē sub suis p̄partibz. q̄ et corp' xpi cū eis. Itē corp' xpi aut vadit i vētrē aut in mentē. Nō i mentē. q̄ solus d̄s illabitur. q̄ in vētrēz Itē p q̄to dī corpus christi māducari sacramentaliter. Si ppter masticationē mī. q̄ si q̄s masticeat spēs et spueret diceretur sacramentalit' māducasse. qd falsū est. q̄ op-
 ter q̄ nō solū fiat masticatio. s̄ etiā in cōpario. s̄ si species sine cōtēto trāsmittūtur in vētrē. Desinūt habere sacramēti rationē. ergo ppter hoc nō erit māducatio sacramentalis. necesse ē ergo q̄ manducet corp' xpi verū. Itē qd icōueniēs ē si descendat i vētrē. videm' cū corp' lucis forania trānsire in cōtaminatū. nec aliq̄ refugit nec mūda nec imūda. ergo s̄m imo multo fort' xpi corpus gliosū. Cōtra Mark. x. om̄e qd in os intrat i vētrē vadit et in secessū emittit. sed corp' xpi nō emittitur i secessū. q̄ stat q̄ ab ore nō vadit i vētrē. Itē Amb. non est iste panis q̄ vadit i corp' s̄ panis vite eterne q̄ aie subam sumit. Itē dōe videt. q̄ stat q̄ corp' xpi nō ē et bus vētris s̄ mēris. q̄ nō trāsit i vētrē s̄ i mēte. Item si trāsit i vētrē. vadit ad officia vētris q̄ sūt digerere et distribuere. et ad singulas pres trāsmittere vel emittere i secessum. sed hoc est falsum. ergo. rē. **Itē** dōm q̄ i vētrē tre est dupliciter. Aut q̄ritum ad subam. aut q̄ritum ad cibandi efficaciam. Primo mō descendit aliquod corp' in vētrē etiā si nō sit cib' Secūdo modo nō nisi cibus Similiter i mēte recipi ē dupliciter. Aut q̄ritum ad sub-
 28 stātiā. et sic vadit illud qd illabit anie. et hoc ē solus d̄s
 29 Aut q̄ritum ad efficaciam. et sic dicitur i mentē ire qd p̄r ipam reficit. Si ergo loquamur q̄ritum ad cibandi effi-
 caciā. sic certū est q̄ corpus xpi nō vadit in vētrē. sed in mēte. q̄ caro christi nō reficit vētrē s̄ mētem. sicut ostendit q̄tuor rōes vltime. Si aut' loquamur q̄ritum ad subam. sic certū est q̄ nō vadit i mēte. s̄ vtrūq̄ vadit in vētrē. dubiū ē ppter diuersitatem opinionū. Unde notādū q̄ quatuor. hic fuerūt opinioēs. Aliqui enī dixerūt q̄ nō solum in vētrē. sed etiā vadit quocūq̄ ille species deferūtur salua natura illarū. siue in vētrē muris. siue in locū immūdū. Aliqui dixerūt q̄ non solum in vētrē hominis vadit. sed etiā ibi manet q̄dū spec-
 29 es ille sūt ordinabiles ad refectionē. Unde dixerūt q̄ in vētrē vadit et moraf quousq̄ refectionis operatio cō-
 pleatur. Aliqui dixerūt q̄ ad vētrēz pueniunt quousq̄ q̄ incipiāt cōsumi. et ampli' nō moraf. Aliq̄ dixerūt q̄ solū ē cum illis speciebus q̄dū sunt cum aliquo sensu vt visu vel gustu. Et contradicunt ei quod sensit Hugo. q̄ dicit i visu. tactu. et sapore recū ē. et q̄dū sens' corp' afficit. p̄sentia corpis nō auferit. postq̄ sensus corporal' percipiendo deficit. deinceps corporalis p̄sentia que renda non est. sed spiritalis retinenda. quia dispensatio completa ē. p̄fectū ē sacramētū. virtus manet. xps de ore trāsit ad cor. mel' ē enī vt eat i mēte tuā q̄ in vētrē. **Itē** ad diuersitates harum opinionū est bec Omnes enim in hoc consentiunt q̄ tamdiu est corpus

christi in illis speciebus quod diu est ratio sacramenti. Dicitur ergo primum quod species panis consecrari radu est sacramentum quod diu est species panis. cum virtus consecrationis ipsam respiciat secundum quod est panis. ideo nunquam desereret illa proprietate salua. et hoc ostenditur post: 10 prima. Alii vero dicunt quod ratio sacramenti radu saluat quod diu species habilis est ad refectionem humana. ideo enim instituta est. et ad hoc ordinat. et hoc habet quando est extra et in stomacho. quod reficit. Et ex hoc ostenditur secundum rationem. Tertium dicitur quod radu saluat quousque receptus in vsum manducationis. et quando manducatio completa est. iam sacramentum non est sed fuit. et ex hoc ostenditur tertio. Alii dicunt quod sacramentum est signum. et signum est quod se offert sensibus. quod radu species est sacramentum quod diu nata est sentiri ab aliquo sensu. et ideo cum deficit perceptio sensuum. deficit ratio sacramenti et presentia corporalis. Quid autem in ratione diuersitate tenet dum est difficile est iudicare. Vnde ramem prima opinio quod dicitur quod deficit quousque species deseratur nimis amplius. quod tunc et mus in ventre transiret et in cloaca descenderet. quod aures pie abhorret. et si dicerem hereticis et infideles de riderent nos et iriderent. Sicut quarta opinio quod dicitur quod deficit deficienter sensu illarum specierum videtur esse nimis ardua. nunquam enim secundum hoc posset dici corpus christi sumi. si enim non dicitur sumptum esse cibum quod non percipit nec puenit versus ad stomachum. Unde nec verbum Hugonis inter. Illigendum est. quod dicitur ad actum sentiendi sed quantum ad idoneitatem. et propter ream sensus non est in gustu lingue. sed etiam sentit homo descensum cibi quousque quietat in stomacho. De duabus positioibus medijs que sunt verior non est facile iudicare. cum vtraque malum sit probabile. Probabile enim est quod sumptio completa manducatione. cum iam sacramentum habuit sine suo quod quod deficit esse sacramentum. et hoc dicitur Hugonis de hoc. et verbum sensus se. Dicitur enim sic. Postquam manducauit. si corporale presentia

christi quod in celo quere ibi est ad dexteram patris. et hoc videtur satis probabile. quod diu enim christus est sub speciebus illis est adorandus. sed stultus esset qui adoraret christum in ventre manducantis. Secundum hanc positionem satis pareret spontio ad obiecta. exceptis his que de comunionem et vomitu obijciuntur. ad que per respondere. Ad primum quod decretum non dicitur quod comiscetur. sed comisceri puenit. Ad secundum vero quod dicitur Beda quod aliquis vomit. hoc responsum est. et pena imposita non est. nisi quod species ille fuerit contentiue dicitur corpus. et ideo in magna reuerentia sunt habende. martime quod fuerit sanctissimis symbolis consecrate. et ideo comiscant. et cum in debita reuerentia reuerent. Ille autem qui vomit grauitur punit. quod dicitur in se esse vomit corpus christi. et sic de illo dicitur est si accipere in cloaca. Sic per ista opinio satis probabiliter sufficit. Nihilominus tamen alia videtur securior. et vnde tribus magis comiscantur. quod corpus christi cum illis speciebus descendit ad stomachum. et subtilis est quod diu ille sub propria forma. et habent rationem reficiendi. et secundum ordinationem ad refectionem humana sacramentum erat. vnde dicitur quod corpus domini est in subiecto. quod ibi sunt species ut cibus. et ideo si euomatur species. euomitur eucharistia. et si species possit ab alijs discerni sumenda esset. Si autem species istre transcant stomachum indigeste per aliquam infirmitatem. sunt tunc extra proprietatem refectionis. et ideo si vadant in secessum. non est ibi corpus domini verum. Si autem hoc sit verum. nescio. tamen secus mihi videtur. quod si quis euomat species preceptibiles magna reuerentia est et bibenda. et magna diligentia adbibenda ne quis euomat. et periculum est de dare de quo presumit quod non possit tenere. Secundum hanc positionem satis per responso ad obiecta. Pena autem imponenda euomentibus determinatur satis. de hoc. di. ij.

Dist. xliij. de penitentia in generali.

Dist. hec de penitentia agendum est. Terminatis tribus prius principalibus quibus magister agit de tribus sacris. Hic incipit. quia per in qua agit de sacramento penitentiae. Diuidit autem hec pars in duas. In prima parte agit de penitentia in generali. In secunda agit specialiter de eius partibus. infra dist. xvj. In perfectione autem penitentiae tria obseruanda sunt. Prima pars habet

duas. In prima magister determinat veritates. In secunda elidit duos errores circa penitentiam. infra eadem dist. ibi. His verbis quodam vehementer. Prima pars habet tres partes. In prima determinat ordinem ipsius ad baptismum. In secunda parte determinat eius multipliciter. ibi. baptismus tamen est sacramentum. sed penitentia re. In tertia parte distinguitur multipliciter ponit notificationes penitentiae virtutis. ibi. penitentia dicitur a penitendo qua quis punit illicita. re. Ibi ponit rationem a parte nois et a parte rei.

Determinat veritatem de penitentia quantum ad ordinem ipsius ad baptismum.

Dist. hec de penitentia agendum est. Penitentia longe positus adeo necessaria est vt appropinquet. Est enim vt ait Hieronymus. secunda tabula post naufragium. quod si quis festum innocentie in baptismo precepta peccato corruperit. pnie remedio reparare precepta. Prima tabula est baptismus vbi deponit veterem hominem et induit nouum. Secunda pnia. quod post lapsus resur

gim. dum vetustas reuerfa respellit. et nouitas perditam resumit. Post baptismum. lapsi. p pnia renouari valent. sed non per baptismum. quia licet homini sepius penitere sed non baptizari

Determinat penitentiae multipliciter. quoniam alia est interior. alia exterior.

Baptismus tamen est sacramentum. sed penitentia dicitur et sacramentum et virtus mentis. Est enim penitentia interior. et est penitentia exterior. Exterior sacramentum est. interior

casus quod est casus imoralis. tunc videtur quod sit prima tabula. quod si quis ceciderit per mortale. necesse est recurre ad penitentiam. Re. dicitur. dicitur quod mare est mundus. iste secundum illud psalmi. mare magnum re. nauis per quam homines transiunt super undas huius maris est gratia spiritus sancti. Tunc nauis est ecclesia que iuncta est glumino charitatis.

Secunda tabula post naufragium re. Obijciatur contra hec Hieronymus. sicut dicitur secundum dicitur respectu primi. et prima tabula sit baptismus. et secunda penitentia. tunc videtur quod secundum sacramentum sit penitentia. ergo male ordiat magister quarto loco. Item quero a te per quod dicitur penitentia tabula. et quid est naufragium. Si tu di

DI. XIII
Hieronymus
per dante
lem.